

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ

Предмет: Реферат о урађеној докторској дисертацији кандидата мр Јелене Живановић Миљковић

На седници Наставно-научног већа Географског факултета Универзитета у Београду, одржаној 19.05.2016.године, именовани смо за чланове Комисије за преглед, оцену и одбрану докторске дисертације кандидата мр Јелене Живановић Миљковић под насловом

„ПРОМЕНЕ НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ЗЕМЉИШТА И ВЛАСНИШТВА НАД ЗЕМЉИШТЕМ СА АСПЕКТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНИРАЊА“

После прегледа достављене Дисертације и других пратећих материјала и разговора са Кандидатом, Комисија је сачинила следећи

РЕФЕРАТ

1. УВОД

1.1. Хронологија одобравања и израде дисертације

Наставно-научно веће Географског факултета Универзитета у Београду, на седници одржаној 11.07..2012. године, одобрило је израду докторске дисертације кандидата мр Јелене Живановић Миљковић под насловом: „ПРОМЕНЕ НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ЗЕМЉИШТА И ВЛАСНИШТВА НАД ЗЕМЉИШТЕМ СА АСПЕКТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНИРАЊА“. Веће научних области грађевинско-урбанистичких наука, на седници одржаној 09.10.2012. године, дало је сагласност на предлог поменуте докторске дисертације. Комисију за оцену испуњености услова за израду докторске дисертације и оцену научне заснованости теме чинили су: др Дејан Ђорђевић, редовни професор, др Славољуб Драгићевић, ванредни професор, др Драгутин Тошић, редовни професор и др Славка Зековић, научни саветник.

1.2. Научна област дисертације

Докторска дисертација припада ужој научној области *Просторно планирање*, за коју је матичан Географски факултет Универзитета у Београду и из које је кандидат стекао академско звање магистра 2009. године. Ментор, проф. др Славољуб Драгићевић предаје на катедри за просторно планирање и има одговарајуће компетенције за вођење дисертације, посебно из области коришћења земљишта.

1.3. Биографски подаци о кандидату

Јелена Живановић Миљковић рођена је 04.08.1981. године у Београду. Основну школу завршила је у Падинској Скели, а 2000. године матурирала је у Петој београдској гимназији. На Географском факултету Универзитета у Београду дипломирала је 2005. године, на катедри за просторно планирање, као први студент из своје генерације. Исте године уписује постдипломске студије на Географском факултету Универзитета у Београду, смер *Просторно планирање*. Магистрирала је 2009. године одбравивши магистарску тезу под називом „*Заштита, уређење и употреба земљишта у делу периурбане зоне великог града - пример Београда*“. Тему докторске дисертације пријавила је 2012. године.

Научни и стручни рад започела је у Институту за архитектуру и урбанизам Србије марта 2006. године, као стипендиста Министарства за науку и животну средину Републике Србије. Од фебруара 2010. године запослена је у Институту као истраживач сарадник у Центру за просторно планирање и животну средину. У досадашњем раду, остварила је научно и професионално усавршавање кроз објављивање више од тридесет радова у домаћим и иностраним референтним публикацијама, учешћем на четири национална научно-истраживачка пројекта и једном међународном пројекту, радом на већем броју просторних и урбанистичких планова, програма, студија итд. Свој рад усмерила је нарочито на следеће области: планирање коришћења земљишта; земљишна политика; планирање пољопривредног земљишта; планирање периурбаних зона, руралних подручја и руралног залеђа градова; валоризација природних условљености и ограничења просторног развоја. Члан је међународне академске асоцијације Planning, Law, and Property Rights (PLPR) и активно се служи енглеским и руским језиком.

2. ОПИС ДИСЕРТАЦИЈЕ

2.1. Садржај дисертације

Докторска дисертација мр Јелене Живановић Миљковић под насловом: „ПРОМЕНЕ НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ЗЕМЉИШТА И ВЛАСНИШТВА НАД ЗЕМЉИШТЕМ СА АСПЕКТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНИРАЊА“ има укупно 174 стране, штампане писмом типа антиква (серифни фонт *Cambria*) и величином писма од 12 типографских тачака, формата А4 са проредом подешеним на 1,5 ред, сходно пропозицијама наведеним у Упутству за формирање репозиторијума докторске дисертације Универзитета у Београду. На почетку дисертације дате су информације о ментору и члановима комисије. Дисертација садржи 10 почетних страна (резиме и кључне речи на српском и енглеском језику и садржај), 133 стране основног текста, 23 стране литературе и извора, 3 стране са прилозима, као и 1 страну биографије аутора. Основни текст употпуњен је са 8 табеларних приказа и 7 слика функционално уклопљених у текст, а све табеле и слике имају одговарајући наслов, нумерацију и извор. У раду су коректно означени наводи литературе, уз тачно навођење преузетих ставова других аутора. Попис литературе обухвата укупно 225 извора домаће и стране научне и стручне литературе, од чега 42 националне законске регулативе, стратегије, планова и других прописа, као и 3 речника. Биографија кандидата, изјава о ауторству, изјава о истовестности штампане и електронске верзије докторског рада и изјава о коришћењу, приложене су на крају рада.

2.2. Кратак приказ појединачних поглавља

Докторска дисертација је структурирана у 4 велика, каузално условљена, компатибилна и у конзистентну функционалну целину повезана поглавља, на која се надовезују литература и прилози:

ПОГЛАВЉЕ I: Уводна разматрања (стр. 1 - 8)

У уводним разматрањима дисертације кандидат приказује предмет и циљ истраживања, дефинише задатке и хипотезе истраживања, приказује научне методе примењене током истраживања, наводећи научну оправданост дисертације, као и очекивану примену резултата у науци и струци.

Узевши у обзир комплексност и мултидисциплинарност саме области коришћења земљишта, **предмет** истраживања у дисертацији ограничен је на промене начина коришћења земљишта и власништва над земљиштем са аспекта просторног планирања и обухватило је компоненте земљишне политике које се на ова питања односе. Акцент се даје анализи употребних својстава земљишта (пољопривредног, грађевинског) са аспекта власништва у процесу планирања и управљања. Ово је нарочито важно у транзиционој фази друштвеног и економског развоја, а посебно са становишта редефинисања, односно реатрибуције власничких права над земљиштем, реституције и приватизације пољопривредног и грађевинског земљишта у Србији. Посебна пажња даје се облицима ограничења права власништва над земљиштем који произилазе из интервенција државе у циљу спровођења јавног интереса. У овом смислу, у фокусу истраживања нашле су се специфичности промене начина коришћења пољопривредног земљишта прибављеног за потребе површинске експлоатације минералних сировина у Колубарском лигнитском басену и, с тим у вези, начин управљања и механизам успостављања својинских односа.

Један од примарних **циљева** дисертације јесте да обезбеди платформу основног знања о недовољно истраживаним везама између планирања начина коришћења земљишта и власништва над земљиштем у Србији, фокусирајући се на промене које су обухватиле преваходно пољопривредно земљиште. При томе, даје се критичка анализа комплексног регулаторног оквира у овом домену, уз нагљену регулаторну улогу просторног планирања у Србији.

Кључни **затак** у истраживању је утврђивање веза између промене начина коришћења земљишта и власништва над земљиштем са становишта просторног планирања, а у том смислу су се сагледале те везе и у контексту укупне земљишне политике.

Сходно предмету и циљу рада, основна полазишта приликом израде докторске дисертације биле су следеће **хипотезе и запажања**: (1) планирање начина коришћења земљишта утиче на власничка права над земљиштем; (2) у раздобљу од Другог светског рата до данас промене начина коришћења земљишта и власништва над земљиштем у Србији увек су биле условљене снажним и дубоким променама у друштвено -економским и политичким сферама; (3) транзициони процеси донели су велике промене у земљишној политици, а нарочито су везане за редефинисање, односно реатрибуцију власничких права над земљиштем, приватизацију и реституцију земљишта; (4) могуће је у оквирима земљишне политике успоставити адекватне моделе коришћења и управљања земљиштем применљиве у просторном планирању; и

(5) планским регулативама и мерама могуће је усмерити притисак на пољопривредно земљиште у позитивном правцу и тиме допринети његовој заштити и одрживом коришћењу.

ПОГЛАВЉЕ II: Теоријско - методолошке основе истраживања и регулаторни и институционални контекст промена начина коришћења земљишта и власништва над земљиштем (стр.9 – 70)

У оквиру овог, најобимнијег поглавља детаљно су сагледане теоријско-методолошке основе истраживања, почевши од основних просторно-еколошких функција земљишта, планирања коришћења и заштите земљишта. За потребе дефинисања теоријско-методолошког контекста, детаљније је одређено значење следећих кључних појмова: земљишна политика, управљање земљиштем, планирање начина коришћења земљишта, власништво над земљиштем. Дате су основне детерминанте власничких права над земљиштем, полазећи од дефинисања власничких права над земљиштем, тј. стицање/атрибуција и режими власничких права над земљиштем и разграничење власничких права над земљиштем. Приказана је дистинкција између права држања и коришћења земљишта и власништванад земљиштем. Кроз анализу аспеката утицаја планирања коришћења земљишта и утицаја регулативе о коришћењу земљишта сагледано је како промене у начину коришћења земљишта утичу на власничка права.

ПОГЛАВЉЕ III: Улога планирања и институционалног оквира у начину коришћења земљишта и власништва над земљиштем у Србији (стр. 71 – 124)

У овом поглављу су сагледане промене у режиму власничких права над земљиштем у друштвено-историјском контексту и савременом контексту транзиционих процеса, посебно са становишта реатрибуције власничких права над земљиштем, приватизације и реституције земљишта. Критички је анализирана регулатива о коришћењу земљишта од посебног значаја за власничка права у укупној земљишној политици. Финално, дата је анализа и оцена промена начина коришћења пољопривредног земљишта и власништва над тим земљиштем на примеру Колубарског лигнитског басена, са аспекта специфичности датог подручја обимне површинске експлоатације минералних сировина, а које су од значаја за предмет рада. Разматрана су питања прибављања и заузимања пољопривредног земљишта, могућности враћања ранијим власницима и каква је улога просторног планирања у овим питањима.

ПОГЛАВЉЕ IV: Закључна разматрања (стр. 125 – 133)

У последњем поглављу дати су основни резултати и препоруке до којих се дошло овим докторским истраживањем и проверама хипотеза. На основу претходних анализа, основни налази истраживања могу се сумирати у следећем:

- теоријско – методолошке анализе и поставке о различитим моделима, односно искуствима у релацијама између начина коришћења земљишта и власништва над земљиштем, као и искустава у Србији, потврдила су полазно запажање да планирање начина коришћења земљишта утиче на власничка права над земљиштем;
- планске регулативе и мере могу усмерити притисак на пољопривредно земљиште у позитивном правцу и тиме допринети његовој заштити и одрживом коришћењу;

- улога друштвено-историјског и институционалног контекста у Србији одлучујућа је, како за режиме власничких односа на земљишту, тако и за регулативу о коришћењу земљишта и укупну земљишну политику;
- по питању коришћења земљишта и облика ограничавања права власништва над пољопривредним земљиштем који произилазе из интервенције државе у циљу спровођења јавног интереса, као и специфичност ових промена на примеру Колубарског лигнитског басена, сумира се да: (1) принудно прибављање земљишта, односно експропријација чини критичан инструмент којим се обезбеђује располагање земљиштем за рударске активности; (2) у наредном периоду у Колубарском лигнитском басену предстоје радови на коначној рекултивацији и даљој промени начина коришћења земљишта, па се очекује да ће у већини случајева бити потребна и промена власништва (деекспропријација или друге законски уређене могућности) на односном земљишту; (3) нерешени имовинско-правни односи над земљиштем нису само препрека за деекспропријацију, већ отежавају и правичну компензацију за експроприсано земљиште; (4) унапред договорени услови и за експроприсано пољопривредно земљиште и друге непокретности требало би да спрече отежану деекспропријацију или негативну праксу отежане експропријације.

Финално, истакнуто је у чему се огледа значај истраживања и могућност примене резултата.

Након последњег, поглавља IV, следе **ЛИТЕРАТУРА И ИЗВОРИ** (стр. 134 - 156), који су у дисертацији коришћени и консулатовани на одговарајући начин. На крају, дати су **ПРИЛОЗИ** (стр. 157 - 159) на које се у раду пригодно позива.

3. ОЦЕНА ДИСЕРТАЦИЈЕ

3.1. Савременост и оригиналност

Дисертација представља оригинални научно-истраживачки рад кандидата мр Јелене Живановић Миљковић. Кандидат је конзистентном и оригиналном композицијом докторске дисертације обухватио све елементе савременог мултидисциплинарног научно истраживачког начина рада, почев од уводних напомена, разраде теоријско-методолошких основа рада, дефинисања основних појмова, имплементације и модификовања постојећих до развијања оригиналних идеја научног истраживања. Детаљно су провераване полазне хипотезе истраживања, при чему је анализирана обимна инострана и домаћа литература и извори. Емпиријским истраживањима су добијени нови резултати. Кандидат даје предлоге и смернице за даљи рад, закључке и на крају, адекватну литературу и прилоге.

3.2. Осврт на референтну и коришћену литературу

Као основ дефинисања појмовних оквира полазишта дисертације коришћени су теоријски радови, међународни документи и домаћи законски оквир релевантни за предмет истраживања. Коришћена литература, која укључује и наводе ауторових ранијих истраживања, референтна је за истраживану област и углавном је новијег датума, те Комисија са задовољством констатује да је Кандидат показао умеће да искористи све релевантне научне резултате који су реално доступни. Посебно треба истаћи важност и обухват оног дела извора који се односи на планове, стратегије и

законодавну материју, имајући у виду изразиту апликативност просторног планирања као научне области.

3.3. Опис и адекватност примењених научних метода

Докторска дисертација урађена је у форми научне студије, а заступљена су и терминолошка истраживања, дефинисање појмова, метод анализе и синтезе, индуктивни и дедуктивни метод, доказивање, компаративна и емпиријска анализа, експланаторни метод. Саставни део методе истраживања је и анализа: релевантних поступака и сазнања о домаћим и иностраним теоријским и практичним искуствима; европских докумената из области планирања и управљања земљиштем са акцентом на власничким односима над истим; комплексног институционалног и регулаторног оквира у овој области; планске документације и просторно-планских основа за израду просторних планова (на конкретном примеру). При томе, у дисертацији се дају и оцене, уз критички осврт и истицање сопственог става, чиме се даје допринос унапређењу постојећег приступа сагледавању питања релевантних за ово истраживање.

3.4. Применљивост остварених резултата

Имајући у виду све резултате и закључке до којих се дошло током истраживања, али увиђајући значај и актуелност проблематике која је предмет Дисертације, ово истраживање представља допринос пракси просторног планирања, али и измени постојеће праксе истраживања која је чак запостављала ова питања. Резултати истраживања обезбедили су платформу основног знања о недовољно истраживаним везама између планирања начина коришћења земљишта и власништва над земљиштем у Србији са аспекта просторног планирања, с посебним фокусом на промене које се тичу пољопривредног земљишта, као и специфичност ових промена у зонама обимне површинске експлоатације минералних сировина. Значај овог истраживања огледа се и у томе што је отворило нека питања, а тиме и потребу за нова истраживања у том правцу. Резултати истраживања широко су применљиви у научној и стручној пракси просторног и урбанистичког планирања и других сродних области, као и у широј јавности. Примерени значај би могло да има и укључивањем анализе промене начина коришћења земљишта у развој стратегија за инвестирање у привредне секторе.

3.5. Оцена достигнутих способности кандидата за самостални научни рад

У досадашњем раду, Кандидат је остварио научно и професионално усавршавање објављивањем тридесет пет рецензираних научних и стручних радова у домаћим и иностраним референтним публикацијама, учешћем на четири научно-истраживачка пројекта и једном међународном пројекту, учествовањем на бројним научним конференцијама у земљи и иностранству, радом на већем броју просторних и урбанистичких планова, програма, студија итд.

Како је предмет истраживања у докторској дисертацији актуелан и до сада у недовољној мери обухваћен домаћим научним истраживањима, може се очекивати значајни научни допринос Дисертације за даља истраживања и унапређивања у просторном и урбанистичком планирању и другим сродним областима, као и у домену развоја стратегија за инвестирање у привредне секторе. Све напред наведено, укупно посматрано, представља оригиналне и вредне научне и практичне доприносе у истраживаној области, а студиозни приступ проблему, аналитички приступ

литератури, анализа и изведени закључци несумњиво сведоче о способности кандидата за самостални научно-истраживачки рад.

4. ОСТВАРЕНИ НАУЧНИ ДОПРИНОС

4.1. Приказ остварених научних доприноса и критичка анализа резултата истраживања

У складу са предметом и циљем истраживања, на темељу релевантних теоријских и методолошких поставки, као и емпиријских изучавања праксе просторног и урбанистичког планирања, Кандидат је у Дисертацији утврдио и научно образложио савремене концепте и приступе анализи утицаја промена начина коришћења земљишта на власништво над земљиштем и, с овим у вези, указао на неке аспекте и праксу у Србији, те предложио нека законодавна, институционална и инструментарна решења.

Анализом резултата презентованих истраживања може се закључити да Дисертација представља резултат зрелог и посвећеног истраживачког рада заснованог на признатим методама. Добијене резултате и закључке изведене у оквиру дисертације из тог разлога треба прихватити као потпуно валидне. У светлу наведеног можемо издвојити:

- Аутентичност методологије, која је интегрисањем више метода - односно интегралним приступом пружила релевантне доказе и оправданост обрађивања оваквих специфичних и значајних проблема заснованих на принципима мултидисциплинарног приступа планирању начина коришћења земљишта и власништва над земљиштем;
- Егзактност добијених резултата, који након обавезне научне критике представљају валидан материјал за будућа истраживања и решавања проблема;
- Широку апликативност резултата и методологије које могу преузети научници и стручњаци који се уско баве овом облашћу, доносиоци одлука у јавном сектору, инвеститори и рударска предузећа, заинтересована јавност (нарочито у Колубарском лигнитском басену, али и другим подручјима са присутном површинском експлоатацијом), односно сви који су укључени у процесе одлучивања, планирања, имплементације и мониторинга и стварања адекватне законске регулативе у овој области;
- Анализом актуелних теоријских истраживања власничких односа над земљиштем створена је адекватна теоријско-методолошка основа за разумевање и анализу ових питања са аспекта просторног планирања;
- Допринос Дисертације јесте у: (1) унапређењу аналитичких инструмената за идентификовање, планирање и усмеравање промена начина коришћења земљишта и власништва над земљиштем, јер осим самог приступа и методологије истраживања, дисертација нуди специфичан и веома актуелан предмет истраживања, фокусирајући се на везе између планирања начина коришћења земљишта и власништва над земљиштем у Србији, с посебним освртом на специфичност ових промена код пољопривредног земљишта у зонама обимне површинске експлоатације минералних сировина; (2) анализи савремених новијих поставки коришћења и заштите земљишта, које тек треба да нађу своје место у пракси просторног и урбанистичког планирања у Србији; (3) могућности широке примене резултата истраживања у научној и стручној пракси просторног и урбанистичког планирања, али и других сродних области (економије, права и др.) и у широј јавности, тј. од стране свих актера који се баве или ће се бавити праксом са аспекта утицаја промена начина коришћења земљишта и власништва, укључујући и привредни сектор; (4) побољшању

домаће праксе планирања земљишта кроз примену одговарајућих модела за одрживо коришћење земљишта који потенцирају његову мултифункционалност;

- Како је предмет истраживања у докторској дисертацији актуелан и до сада у недовољној мери обухваћен домаћим научним истраживањима, може се очекивати значајни научни допринос Дисертације за даља истраживања и унапређивања у просторном и урбанистичком планирању и другим сродним областима, као и у домену развоја стратегија за инвестирање у привредне секторе.

4.2. Верификација научних доприноса

Током рада на докторској дисертацији, почевши од 2012. године када је одобрена њена израда, мр Јелена Живановић Миљковић објавила је већи број научних радова који су резултат истраживања у оквиру докторске дисертације. Следи списак тих радова:

Категорија M14:

Živanović Miljković, J., Popović, V. (2014). Urban land policy-theoretical and practical perspectives, In: Efe, R., Sam, N., Sam, R., Spiriagevas, E., Galay, E. (Eds.) *Cities in the Globalizing World and Turkey: A theoretical and empirical perspective*, St. Kliment Ohridski University Press: Sofia. 432-444.

Категорија M23:

Popović, V., **Živanović Miljković, J.**, Subić, J. Andrei, J.-V., Nedelcu, A., Nicolăescu, E. (2015). Sustainable Land Management in Mining Areas in Serbia and Romania, *Sustainability*, 7, 11857-11877. (IF=0.942) (ISSN 2071-1050).

Категорија M24:

- 1) **Živanović Miljković, J.**, Popović, V. (2014). Land use regulation and property rights regime over land in Serbia, *Spatium*, 32. 22-27. (ISSN 1450-569X).
- 2) Zeković, S., Vujošević M., Bolay, J-C., Cvetinović, M., **Živanović Miljković, J.**, Maričić. T. (2015) Planning and land policy tools for limiting urban sprawl: the example of Belgrade, *Spatium*, 33. 69-75. (ISSN 1450-569X).

Категорија M31:

Popović V., **Živanović Miljković, J.** (2013), Key issues of land policy in Serbia in the context of spatial development-case study of Danube basin area, 2nd International Conference *Regional development, spatial planning and strategic governance-RESPAG 2013* Conference Proceedings, Miodrag Vujošević and Saša Milijić (eds), IAUS, Belgrade, pp. 271-295. ISBN 978-86-80329-76-5.

Категорија M33:

Živanović Miljković J., Džunić G. (2013) Land use in large mining basins in post-exploitation period: the example of Serbia, 3rd International Geography Symposium GEOMED 2013, Proceedings, Recep Efe, Ibrahim Atalaj, Isa Cürebal (Eds.), 292-299. ISBN 978-605-62253-8-3.

Категорија М34:

- 1) **Živanović Miljković J.**, Džunić G. (2013) The possibilities of degraded land use in large mining basins in Serbia, 3rd International Geography Symposium GEOMED 2013, Book of Abstracts, Ibrahim Atalaj and Recep Efe (eds), pp.332. ISBN 978-605-62253-7-6.
- 2) **Živanović Miljković J.** (2014) Key issues of land use regulations and property rights in Serbia, eBook of Abstracts, AESOP Annual Congress *From control to co-evolution*, <http://www.aesop2014.eu/>, pp. 379-380,

Категорија М45:

Živanović Miljković, J., Pantić, M. (2014). Uređenje, zaštita i korišćenje poljoprivrednog zemljišta u Podunavlju, U: M.Maksin, N.Krunić, M.Nenković-Riznić (Ur.) *Održivi prostorni razvoj Podunavlja u Srbiji-knjiga 2*, Beograd: IAUS. 273-290.

Категорија М63:

Živanović Miljković, J. (2014). Normativni i institucionalni okvir upravljanja poljoprivrednim zemljištem u Srbiji- neka otvorena pitanja, U: B.Lukić, Z.Radosavljević, A.Đorđević, M.Marić (Ur.) *Zbornik radova Upravljanje zemljištem. Lokalna samouprava u planiranju i uređenju prostora i naselja*, Beograd: Asocijacija prostornih planera Srbije, 101-107.

5. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

На основу прегледа докторске дисертације мр Јелене Живановић Миљковић под насловом: „ПРОМЕНЕ НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ЗЕМЉИШТА И ВЛАСНИШТВА НАД ЗЕМЉИШТЕМ СА АСПЕКТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНИРАЊА“ и увида у научни и стручни рада Кандидата, Комисија констатује следеће:

1. Кандидат Јелена Живановић Миљковић, магистар просторног планирања, истраживач-сарадник Института за архитектуру и урбанизам Србије, већ сада је афирмисан, научно и професионално активан стручњак у области просторног планирања.
2. Имајући у виду законске одредбе (Закон о научном раду, Закон о високом образовању и Статут Географског факултета), мр Јелена Живановић Миљковић испуњава све предвиђене услове да одбрани докторску дисертацију из области просторног планирања, јер је свој професионални и научни рад усмерила у том правцу.
3. Опредељење Кандидата за област коришћења земљишта, показује да је Кандидат препознао главне трендове и актуелност научних истраживања, значај научних достигнућа и позицију свог професионалног опредељења.
4. Јасно дефинисаним предметом и циљем, теоријско-методолошком концепцијом, научним резултатима и апликативношћу, Дисертација има карактер оригиналног и самосталног научног дела, чији се резултати могу теоријски и практично искористити, а представља и добру основу за даља истраживања у овој области.
5. Уважавајући у претходним поглављима Реферата изнете чињенице и ставове, Комисија једногласно и са задовољством предлаже Наставно-научном већу Географског факултета Универзитета у Београду да се докторска дисертација мр Јелене Живановић Миљковић под насловом: „ПРОМЕНЕ НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ЗЕМЉИШТА И ВЛАСНИШТВА НАД ЗЕМЉИШТЕМ СА

АСПЕКТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНИРАЊА“ прихвати, изложи на увид јавности и упути на коначно усвајање Већу научних области техничких наука Универзитета у Београду.

У Београду, 07.06.2016.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

.....
Проф. др **Славољуб Драгићевић**, ванредни професор
Универзитет у Београду, Географски факултет

.....
Проф. др **Дејан Ђорђевић**, редовни професор
Универзитет у Београду, Географски факултет

.....
Проф. др **Драгутин Тошић**, редовни професор
Универзитет у Београду, Географски факултет

.....
Др **Славка Зековић**, научни саветник
Институт за архитектуру и урбанизам Србије

.....
Проф. др **Бранислав Бајат**, редовни професор
Универзитет у Београду, Грађевински факултет